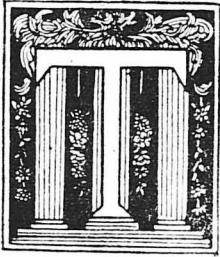

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΟΡΩΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΗΣ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΔΙΘ ΜΕΡΑ

(Πώς έκέρδισε τη δόξα η όμορφη και γεηραυτική βεντέττα του κινηματογράφου)

ΕΛΕΙΩΣΕ, μαμά, το πήρα απόφασι! Θα πάω στο Παρίσι! Δεν μπορώ πια να ζήσω άλλο στη Λών! Πιγύριμα σ' αυτή την πόλι! Θα πάω στο Παρίσι να δοκιμάσω την τύχη μου! Θα γίνω ήθοποιός! Είμαι βεβαία, ότι θα επιτύχω!

Η αγαθή κυρία Μερά κούταζε τρισμαμένη τη μοναχοκόρη της, την 'Εδιθ. Τι τρελλά ήταν πάλι αυτή! Πώς της ήθελε έτσι ξαφνικά να διακόψη τις σπουδές της και να φύγη μόνη για το Παρίσι, για να γίνει θεατρίνα; Προσπάθησε να μεταπειση την κόρη της και να της δώσει να καταλάβη τι είδους κίνδυνον την απειλούσαν στην πρωτεύουσα. Μά ή 'Εδιθ επέευσσε. Καί η μητέρα της... σταμάτησε τη συζήτηση, επειδή είχε πικρή πείρα της Ισχυρογυμναστικής του παιδιού της.

Έτσι, ένα όμορφο πρωί, ή 'Εδιθ Μερά, αφού φίλησε με συγκίνηση τη μαμά της, πήγε με ακόμη βαλίτσες και πήγε στο τρένο που θα την έβγαζε στο Παρίσι. Πήγαινε να κατακτήση τη δόξα. Η ιστορία αυτή συνέβη πρό έτη άνωθεν έτών και ή 'Εδιθ ήταν τότε ένας χαριτωμένος θηλυκός διάβολος, ηλικίας δεκαοκτώ ετών, με λεπτό και λυγρό σώμα, με καστανά μαλλιά και ματια άπροσδιορίστου χρώματος.

Η 'Εδιθ πέρασε τρεις έβδομάδες μόνη της στο Παρίσι, χαζεύοντας στη γέφυρα του Σιζουάνα, περιπατώντας κάθε μέρα στο θέατρο ή στον κινηματογράφο και... περιάροντας τους άνδρες που την πεύραζαν στο δρόμο. Στο διάστημα αυτό, δεν της δόθηκε άδεια ή εύκαιρία να κατακτήη τη δόξα. Μά δεν άπελιπύζαν. Ήταν αίσχυρη πως έφτανε να το θέληση, για να γίνη διάσημη από τη μια μέρα στην άλλη.

Μιά μέρα, ή 'Εδιθ επέθενησε τη μητέρα της. Της έγραψε να ρθει να καθήσουν μαζί στο Παρίσι. Άλλο που δεν ήθελε ή κυρία Μερά. Θά ήταν περισσότερο ήτηχη, αν έβανε κοντά στο παιδι της.

Η άρξής της μητέρας της έκανε την 'Εδιθ να σκεφθή, ότι έπρεπε να φροντίση σοβαρά για το μέλλον της. Καί αφού μελέτησε έναν άλόκληρο μήνα μπρός στον καθρέφτη διάφορες πόζες, χειρονομίες, κομώσεις και άμφέσεις, ξαναδιάβάζοντας στο μεταξύ τα έργα του Ραζίνι, παρουσιάζτηκε ένα πρωί στην κριτική έπιτροπή του 'Ωδείου. Την έβαλαν ν' άπαγγέλλη ένα κομμάτι από μια τραγωδία του Εδουάρδου. Μά ή 'Εδιθ είχε τους στίχους του μεγάλου τραγουδού με τέτοιο... υόρητο ύφος, τονίζοντας τόσο παράξενα τα λόγια της, ώστε ή κριτική έπιτροπή τη σταμάτησε στη μέση για να τη συγχωρή για το... φόρεμά της και να της άνακοινώση, ότι δεν μπορούσαν να την δεχθούν στο 'Ωδειό!

Άπό τη στιγμή εκείνη, ή 'Εδιθ σγάζησε και τον Εδουάρδο και τον Ραζίνι και το 'Ωδειό κα' όλη τη δραματική σχολή. Καί άπεράσσε — με την ίδια ενόχλια που είχε άποφασίσει να γίνη ήθοποιός — ν' άφοσιωθή στη ζωγραφική. Η τέχνη αυτή δεν μαθαίνεται, συνήθως, με την έπιμοίηση του Άριου Πνεύματος. Για να γίνη κανείς ζωγράφος, πρέπει να σπουδάση ίχνογραφία, σχέδιο, προοπτική, άρμονία χρωμάτων, κτλ. Η 'Εδιθ κατέγραψε αυτή την... πρόληψη. Πήρε ένα μολύβι κα' ένα κομμάτι χαρτί κα' άρχισε να ζωγραφίη, ότι της κατέβαινε στο μυαλό.

Μερικά από τα σχέδια αυτά

τα πήγε στο καλλιτεχνικό τμήμα της έφημερίδος 'Αδιάλλακτος. Τα σκίτσα της, μολοντι άτεχνα, είχαν μία γραμμή τόσο χαριτωμένη, ώστε έγιναν άμεσα δεκτά. Η 'Εδιθ νόμισε, ότι εξαοκάλωσε το μέλλον της. Δεν άργησε όμως να καταλάβη, ότι μεγαλύτερη εντύπωση και άπ' τα σκίτσα της είχαν κάνει τα όμορφα μάτια της στον άριστό συντάκτη. Του έδωσε κα καταλάβη τότε, ότι ή τριφερότητες και ή περιποιησεις του δεν της προσένοσαν οίγη άχαριστήσεως. Καί επειδή είχε έξ άλλων αντίληφθει, ότι ούτε α' αυτή την έργασια δεν θα κερδίσε το φουμί της, άποφάσισε να... μην έπιστάση τη δόξα του Ραφαήλου και του Λεονάρδου για Βίντσι και να ξαναγύρη στην πατρίδα της άγάτη, στο θέατρο δηλαδή, μά όχι πια στο κοσμοβόρο θέατρο.

***

Μιά μέρα, διάβασε στην έφημερίδα μία άγγελία, ότι ή κ. Ραζίνι, ή διεθνήτρια του περιφήμου μουζικ χόλλ 'Ελλά Τα Κλάιν, ζητούσε όμορφα κορίτσια για μία νέα έπιθεώρηση που θ' άνέβαζε σε λίγο. Η 'Εδιθ κούταζε προσεκτικά στον καθρέφτη και άφου βεβαίωθηκε για μία άδεια φορά πως ήταν άρξετα όμορφα, πήγε μία και δυό και κούτασε την πόρτα του γραφείου της κυρίας Ραζίνι.

Η διεθνήτρια του 'Ελλά Τα Κλάιν δεν την έβαλε ν' άπαγγέλλη στίχους του Εδουάρδου. Τη διάταξε να γδυθή κα' άφου την εξέτασε καλά άπ' όλες τις πλευρές, φάνηκε ίκανοποιημένη από την καλλιτεχνική άξια του... σώματος της.

— Τι τά θέλεις, παιδι μου, της έξήγησε, ή γυναίκες που παύουν στο θέατρο δεν ζσταιώνονται στη σκηνή από τα πολλά ρούχα που φορούν. Κάνεις για τη δουλειά μου. Σε κρατώ...

Την έπεισθη, ή κυρία Μερά ύπεγράψε το σινδύβαιο έξ όνόματος της κόρης της. Η αγαθή κυρία δεν λαοθήθηκε βέβαια άπ' τη χαρά της, όταν έμαθε ξαφνικά ότι ή 'Εδιθ της θά έταίριε τον ήρωονικό μισθό των τρακοπίων φράγκων του μήνα. Μά ήταν βεβαία, ότι τώρα που ή κόρη της έκανε το πρώτο βήμα, δεν θ' άργησε να κατακτήση τη δόξα.

Ύστερ από δεκάπέντε μέρες, ή 'Εδιθ Μερά έμπαρνούτανε για πρώτη φορά μπρός στο Παρισινό Κοινό, με μία περιβολή που δεν δείφερε καί ποιά άπ' το κοστουμ που φορούσε ή Έβα στον Παράδεισο. Καί συγχρόως έμπαλε για καλά στον ύπνοτο και έλαφρό κόσμο των μουζικ χόλλ. Πρέπει τώρα να τονισθή, ότι ή 'Εδιθ δεν παρουσιήθηκε από τα καλά παραδείγματα που έδειπε τριγύρω της. Ύνευτο που την έσασσε, ήταν ή πεποιθήσις της, ότι άξιζε πολύ περισσότερο άπ' το περιβόλιον της κα' ότι άλλος ήταν ο καλλιτεχνικός δρόμος που έπρεπε ν' άκολουθήση.

Στο μεταξύ, οι μήνες περνούσανε και ή 'Εδιθ εξακολουθούσε να ένε κορίτσια. Ένα βράδυ, μία από τις καλλιτεχνίδες που έπαιζε σ' ένα ταμπλό με τον τίτλο 'Ο Νεός των 'Εστιάδων, τον ρόλο μάς άπ' τις τρεις παρθένους που διατηρούσαν άδωστο το ιερό πύο, έπεσε βαρεια άρρωστη. Η 'Εδιθ έκλήθη να την άνακαταστήση. Θά φορούσε για πρώτη φορά ένα από τα μεγαλαπρεπή ένείνα κοστούμια που άρέσουν τόσο στις κορίτσες των έπιθεωρήσεων. Το κοστούμιο αυτό άπετελείτο από φτερά στρουθοκαμήλου, δεμένα γύρω άπ' τη μέση κα' από μία μακρινά ουρά.

Μόλις ή 'Εδιθ βγήκε στη σκηνή με αυτή την περιβολή, ή σάλλα έξόσασσε σε δημηκιά γέλια και παταγώδη χειροκρότηματα. Η 'Εδιθ τάχασε. Δεν μπορούσε να έξηγήση τον ξαφνικό ένθουσιασμό του Κοινού. Μά όταν γύρισε το κεφάλι της, κατάλαβε τί είχε συμβεί. Στην άκρη της μακρινάς ουράς της είχε σκαλώσει ένα από τα πιο... άπόρητα γυναικεία έσφορρα, που θά ήταν πεταμένο χάμο στο κιαριό-

Η 'Εδιθ Μερά.

νι της ...

Εν πάση περιπτώσει, η βραδεία εκείνη έπαιξε σπουδαίο ρόλο για το μέλλον της Έδιθ. Την επομένη, όλα τα σατυρικά φύλλα και τα θεατρικά περιοδικά έσχολλάζαν την πρωτότυπη εμφάνισή της καλλιτέχνιδος στη σκηνή. Η Έδιθ είχε γίνει διάσημη χάρις σ' εκείνο το έαυρο-χο.

***

Υστερ' από δύο χρόνια, βρέθηκε την Έδιθ Μερά πρωταγωνίστρια σε πολλές επιθεωρήσεις. Τα καλλιτεχνικά περιοδικά ήταν γεμάτα από φωτογραφίες της. Ώστόσο, η Έδιθ δεν ήταν ακόμα αφοσιωμένη ενθαρσιμένη από την τύχη της. Ονειροπολούσε να δημιουργήσει κάτι καλύτερο, όποτε η ανατολή του δολοφάντος κινηματογράφου στάθηκε και η ανατολή της πραγματικής καριέρας της. Οι σκηνοθέται ήταν έλομενο να αραιώσουν την παράσην, τη βραχνη και μελωδική συγχρόνος φωνή της, αυτή τη θεσην και παλλόμενη φωνή, που είχε τρομοκρατήσει άλλοτε την κριτική επιτροπή του Ώδειου.

Την είδαμε στά φίλη σ'Αρμόδοσο, «Ο άνθρωπος που σκότισσε», «Μαριέττα Νιτού». Η τελευταία της μεγάλη επιτυχία είνε η ταινία «Η δεσποινίς Ζωζέτ, η γυναίκα μου...». Γυρίζει τώρα στο Έπινα δύο μαζί φίλα. Και παρ' όλη την έντατική εργασία της, βρίσκει καιρό να κάνει συχνά ταξίδια στην Άγγλία, στην Ίταλία, στην Ίσπανία.

— Εργάζομαι δεκατρείς ώρες την ήμερα, έλεγε τελευταία στον συντακτι ένός Γαλλικού κινηματογραφικού περιοδικού, που της έζησε διάφορες πληροφορίες για την ιδιωτική της ζωή. Κι' όταν άκουμα ξεχωρίζεται το όνομα μου, ο νόδος μου δουλεύει. Μπορώ μάλιστα να σας πώ, ότι τότε εργάζομαι περισσότερο, γιατί προσπαθώ να δημιουργήσω στη συνείδησή μου τόν ρόλο που έχω στο έπιμενο φίλη. Τι τα θέλετε, πρέπει να κοιτάσω κανείς πολύ, για να κατορθώη κάτι καλό. Οι καλλιτέχναι που δημιουργούν άδιστα και άκοιτα, δεν είνε άξιοι σεβασμού. Η τέχνη δεν είνε ζήτημα τύχης, αλλά θέλησεως και κόπου. Έχω τό δικαίωμα να πλώ έτσι, γιατί έγω τό έξέρω τί έτραβήξα ως ότου φτάτω στο σημείο που βρίσκομαι σήμερα...

Κι' αλήθεια είνε, ότι τό κομψομένα χαρακτηριστικά της και η μικρή έμφραση τών γλεόν της μαρτυρούν πως η γυναίκα αυτή, που ήταν άλλοτε τοςον άφελής και καταχτή, έχει πληρωθεί βαθεία άπ' τις άσχημίες της ζωής.

— Δεν έξέρω γιατί, μα πολλοί βρίσκουν ότι είμαι αντιπροσωπευτικός τύπος της μοιραίας γυναίκας, ανέχισε η Έδιθ. Ομοιογώ, ότι δεν καταλαβαίνω τί θέλουν να πούν οι καλοί φίλοι, που προσπαθούν να μ' επιμενίσουν για επινύννη. Δεν αισθάνομαι καμιά ενθαρσίση να βασιανίζω τούς άνδρες, για τόν άπλοούτατο λόγο, ότι δεν μου προσκαλούν και πολύ μεγάλο ενδιαφέρον. Φιλάρεση δεν είμαι. Μόνη μου, με την υπερβολική εργασία που κάνω, καταστρέφο και τη δροσιά του προσώπου μου και την ύγεια μου. Αφού διαω επιμενών να μ' άποκαλούν μοιραία, άς μη τούς χαλάσωμε τό χατήρι...

— Ποιά είνε η μεγαλύτερη σας ενθαρσίση; την ρώτησε τότε ο Γάλλος δημοσιογράφος.

— Η να κάνω μόνη μου μακρινά ταξίδια, ή να κάθωμαι σ' ένα δωμάτιο του σπιτιού μας μαζί με την αγαπημένη μου τη μουά και να ένασθηθώμιστε τα πάλιά, τα περασμένα δύσκολα χρόνια, άποκόιθηε η Έδιθ άναστενάζοντας.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

POZA

(Του Β. ΟΥΓΚΟ)

Τη Ρόζα την πεντάμορφη ποτέ μου δεν σκεφτόμουν, μα η Ρόζα, χτες, περπατο βγήκε μαζί με μένα.

Έλεγα λόγια άδιάφορα που δεν τά συλλογιόμουν κι' άκουγα λόγια άδιάφορα, κοινά, συνηθισμένα.

Ήμουνα χυδός σά μύριαθο καθώς άργυροπούσασα με βήματα βαδίζοντας νωθρά, τεμπελασμένα...

Γιά δέντρα και για λουλουδα, καταπο και που μιλούσαμε. Τα μάτια εκείνης έλαμταν μα έμένα ήσαν σβυσμένα.

Τη γύρι τους έπιναξαν τα λουλουδα στην κόμη της. Έσφύρισε περφορός ο ζόταφμας σ' αυλάκι...

Περνοδσ' εκείνη κι' έστρωσαν οι καταστρόγγυλοι ώμοι της, άλλα του κάκου έλάλαγε στα θάμνα τ' άρδονάκι.

Δεκάξη χρόνων ήμουνα με ύφος σοβαρώτατο. Κι' αυτή ήταν είκοσι χρονών με όργα και μαύρα μάτια... Άλλοιμονο!... Της τύψεως άδειάζω τό μικρότατο ποτήρι τώρα, οδεύοντας στα έφημα μονοπάτια...

Κάπου και που σ' άκρύνω η Ρόζα άνασινούτουμε με τό γλυπτά τα χέρια της τρεμοκινάστα έρωμένα να κόψη ένα βατόμορφο που στο κλαδι κρεμότανε. Μα τα ώραία τα μπράτσα της δεν φάησαν... ώμένα!...

Γλυκό ψήφιο άφίνοντας τ' αυλάκι γοργοκύλαγε, (Περάν ο καρός, άνόπττε ποιητά μου, και δαδανία...), Κι' η Ρόζα ή έρωτοπαθή, που πλέον δεν έμιλαγε, κάτω άπ' τα δέντρα κάθησε σχεδόν άτελειωμένη.

Βγάξει τις κάλτσες τις άζουφ, κειτόντας με παθάρια, να βρέξη στο δροσόνερο τα πόδια της για μένα... Τα μάτια της έγέλασαν μα μήτε τότε έζάρηκα μήτε τ' ώρολό της γόνατο έφάησα... ώμένα!...

Τι να της πώ δεν ήξερα... Ήσουν δειλός... Νιτρεπόμουν, Να κλαίη τη μά και να γελώη την άλλη την κιστούσα, Μπροστά της τάχα άδιάφορος κι' άνόπτος καθόμουν κι' όμως βαθεία στά σπλάχνα μου παράξενα πονούσα.

Της Ρόζας μου η άμορφιά μ' είχε πειν μαγεμένο... Μά, ώμένα, όταν έδγηκαε από τό δάσος έξω μου είπε: «Όλα περάσανε... Όλα είνε ξεχαμμένα...», Κι' έφυγε... Μά χωρίς αυτή, Θεέ μου, πώς θ' άνθέξω;

ΧΑΜΕΝΟ ΟΝΕΙΡΟ

(Του ΕΡ. ΧΑΙ-ΠΕ)

Άγάπησα ώστόσο κι' έγω μά φορά ματιάκια μαλλάρια και λουλουδα άδρά. Τραγοΐδια μικρά, θλιβερά μορφολογα και χείλη γλυκά με μικρότερα λόγια.

Τά όνειρα σβίνουν στών χρόνων τά βάθη κι' αυτό της αγάτης μου τ' όνειρο έχαθη... Του πόνου μου μείνανε πειά τα λουλουδα να κλέξω μ' αυτά τα φτωγά μου τραγοΐδια. Ναι, σ' μου άποιδεί δροφανό. Ώ, πέτα και φύγε στο μαφρο ούρανό, να βρής τ' όνειρό μου που τώχα χαμένο.

Κι' αν κάπου τό βρής τ' όνειρό μου μά μέρα χαρτίσιμα δός του, τραγοΐδι θλιμμένο και σβύσε μαζί του — σκαί (στών άέρα!)

Μεταφρ. Π. ΓΝΕΥΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

ΤΟ ΖΩΟ ΠΟΥ ΨΟΦΗΣΕ...

Κατά την πρώτη έξοστρατεία τών Γάλλων στο Άλγέριο, ένας πληγωμένος Γάλλος άξιωματικός συνέληφθη αιχμάλωτος από έναν ίθαγενή, ο όποιός του άνήρσεε τό χρυσό ρολόι του.

Όταν κατόπιν ο αιχμάλωτος παρουσιάστηκε μπροστά στον άρχηγό της φυλής τών ίθαγενών, τόν παρακάλεσε να του έπιστραφή τό ρολόι, γιατί ήταν οικογενειακό του ένθύμιο. Ο άρχηγός έκάλεσε τότε τόν ίθαγενή και του είπε:

— Δώσε πίσω τό πράγμα που πήρες από τόν αιχμάλωτο. Ο ίθαγενής έβγαλε τό ρολόι από τη ζώνη του και τό έπέστρεψε λέγοντας:

— Άς τό πάρει. Δεν τό θέλω πειά. Τό ζωο αυτό δεν ήθελε να φάω τίποτε και ψόφησε...

Τό ρολόι, άπλοούτατα, είχε σταματήσει.

ΣΟΦΑ ΔΟΥΡΙΑ

— Η φύσις μάζ δίνει την τέχνη κι' η τέχνη μάζ δίνει τις άγνωστες ή λησμονημένες καλλιανές της φύσεως.

— Και τό άγριώτερο ζωο φειδεται τών όμοίων του. Άπόδειξις ότι... ο άνθρωπος δεν είνε ζωο.

